

РОЛЬ СУСПІЛЬНО – ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН В СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

КОРОЛЕНКО І. С.

*здобувачка 3 курсу
факультету геодезії, землевпорядкування та агроінженерії,
ОПП «Геодезія та землеустрій», 193 Геодезія та землевпорядкування
Одеського державного аграрного університету
м. Одеса, Україна*

ФЕДОРОВА І. В.

*старший викладач кафедри суспільно – гуманітарних наук,
Одеського державного аграрного університету
м. Одеса, Україна*

Вища освіта передбачає підготовку фахівців в певній галузі, для якої існує ряд професійних дисциплін, необхідних для вивчення. З їх допомогою здобувач може ознайомитись зі специфікою майбутньої професії, отримати необхідні базові навички для подальшої праці. В результаті навчання студент стає молодим фахівцем в обраній галузі. Але для роботи лише професійних навичок недостатньо, університет формує особистість, яка має взаємодіяти в суспільстві та може стати лідером.

Усі суспільно – гуманітарні дисципліни мають безпосередньо вагомий вплив на світогляд людини. Серед них хочеться виділити історію України, соціологію, психологію та філософію.

Історія – наука, яка вивчає минуле та сьогодення. Історичні процеси в суспільстві розвиваються за спіраллю, тим самим формуючи цивілізаційний прогрес. Тобто знання про певні суспільні події з минулого можуть допомогти уникнути повторних загострень у майбутньому. Історія України має на меті виховати національно свідомого, активного та патріотично налаштованого громадянина [1].

Історія України є важливою складовою у системі вищої освіти особливо у наш час, адже саме вона формує у студентів поняття про історію становлення нашої держави, проблеми та перспективи розвитку української державності. Вона вчить аналізувати усі події, процеси минулого, знаходити відповіді на суперечливі питання та аналізувати факти, висловлювати своє бачення та ставлення до подій, що відбувалися. Та найголовніше, що формує дана дисципліна – чітку громадянську позицію, адже завдяки їй студенти краще розуміють механізми функціонування суспільства та можуть бути активними учасниками громадських процесів [2].

Філософія є способом теоретичного розв'язання світоглядних проблем, є теорією світогляду [3]. Вона знайомить студентів зі закономірностями існування людини, досягненнями теоретичного мислення, адже велика кількість сучасних вчень та політичних теорій спираються саме на філософські знання акумульовані суспільством. Дана дисципліна вчить творчо мислити, аналізувати та оцінювати концепції, ідеї. Сприяє розвитку логічного та критичного мислення, завдяки якому студенти можуть розглядати ситуацію з різних боків і шукати цікаві шляхи розв'язання проблеми, що є гарною навичкою для вирішення майбутніх професійних задач.

Соціологія є невід'ємною частиною циклу суспільно – гуманітарних наук, адже саме вона допомагає зрозуміти як працює соціум. Під час її вивчення розглядаються різні групи, інститути та структура суспільства, його процеси та механізми. Що допомагає студентам усвідомити свою соціальну роль в суспільстві та, можливо, брати участь у його

трансформації. Вона допомагає розуміти та аналізувати проблеми, які існують у соціумі, наприклад, бідність, нерівність, расизм, та розвивати навички щодо способів їх усунення. Набуті знання з даної дисципліни будуть дуже корисними для майбутніх фахівців абсолютно всіх професій, так як кожного дня людина знаходиться та взаємодіє з іншими індивідами у суспільстві.

Психологія – це галузь, яка займається спостереженням психічних процесів як на усвідомленому рівні, так і на несвідомому [4]. Ця дисципліна має вагомий вплив на формування у студентів уявлення про своє власне «Я»: допомагає краще зрозуміти себе, свою поведінку, емоції, що сприяє індивідуальному вдосконаленню та особистісному розвитку. Вивчення психології розвиває навички спілкування та розуміння інших людей, управління своїми емоціями та стресом, які допомагають покращити міжособистісні відносини з оточуючими та отримати необхідні навички для майбутньої роботи.

Таким чином можемо зазначити. Роль суспільно – гуманітарних наук в системі вищої освіти є ключовою у формуванні критичного мислення, комплексного світогляду студентів. Суспільно-гуманітарні науки розвивають навички, необхідні для оцінки та аналізу інформації і прийняття зважених рішень, виховують етичні цінності, комунікативні навички, допомагають у формуванні громадянської позиції.

Усі вищезгадані аспекти акцентують важливість суспільно – гуманітарних дисциплін як необхідного компонента університетської освіти, що сприяє розвитку сильної свідомої особистості та професійного зростання фахівця.

Перелік використаних джерел:

1. Бідзіля П.О., Дідик С.С. Історія України: навч.–метод. посіб. для студентів вищ. навч. мед. закл., вид. доопрац. та доп.. Запоріжжя: ЗДМУ, 2016. 198 с.
2. Карнаух А.А. Вплив соціально – гуманітарних дисциплін у вищій школі на формування політичної культури студентської молоді. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 22. Політичні науки та методика викладання соціально-політичних дисциплін.* 2009, вип. 1. с. 76 – 79.
3. Вільчинський Ю.М., Северин – Мрачковська Л.В., Гаєвська О.Б. та ін. Філософія: навч. посіб. Київ: КНЕУ, 2019. 368 с.
4. Психологія — що це. Історичне становлення науки. [Електронний ресурс] URL: <https://pleso.me/ua/blog/psihologiya-sho-ce-istorichne-stanovlennya-nauki> (дата звернення: 01.04.2024).